

Praha 8.8.2005

45

Dermatovenerologická péče - činnost v ČR v letech 2000 - 2004

Dermatological Care - Activity in the branch in the CR in the years 2000 - 2004

Souhrn

Tato Aktuální informace uvádí počet ordinací a jejich personální zabezpečení, dále počty ošetření a počty léčených pacientů. Počet léčených pacientů i ošetření stále vzrůstá. Nejvýraznější nárůst se projevil u diagnózy Ca spinocelulare, za období 2000 - 2004 činil 48 %.

Summary

This Actual information presents the numbers consultation rooms, numbers of health personnel involved, numbers of examinations and numbers of treated patients. The number of treated patients and examinations steadily increases. The most rapid growth approved by the diagnoses Ca spinocelulare i.e. 48 % during the period 2000 - 2004.

Výchozím zdrojem dat pro tuto Aktuální informaci je Roční statistický výkaz o činnosti zdravotnických zařízení pro obor dermatovenerologie A (MZ) 1-01, který byl zahrnut do Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví. Výkaz vyplňují samostatně všechna dermatovenerologická oddělení, včetně dětských kožních pracovišť a ambulantních částí nemocnic, ve všech zdravotnických zařízeních bez ohledu na jejich zřizovatele.

Personální zabezpečení

Posledních pět let počet samostatných dermatovenerologických pracovišť každoročně narůstal až na současných 625. S nárůstem počtu pracovišť - zpravodajských jednotek došlo také logicky ke zvýšení úvazků pracovníků, počtu ošetření a v přímé relaci s tím i pacientů. Počet lékařských úvazků za toto období vzrostl o 8 %. V roce 2004 se změnila struktura sledovaných zdravotnických nelékařských pracovníků a proto tyto počty nejsou za uvedené období plně srovnatelné.

Z hlediska počtu lékařských míst na jednu ordinaci nedošlo k větším změnám. Na jedno pracoviště stále připadá v průměru jeden lékař. Od roku 2000 do roku 2004 se počet léčených pacientů na jeden úvazek lékaře snížil o 83 osob (-2 %).

Pracovníci a počty pracovišť		2000	2001	2002	2003	2004
Počet samostatných pracovišť		570	578	607	609	625
Lékaři	fyzické osoby	802	798	818	853	874
	úvazek + smluvní pracovníci	610,32	615,72	622,05	642,85	656,15
SZP, ZPBD	fyzické osoby	813	820	849	875	868
	úvazek + smluvní pracovníci	683,72	686,00	733,22	734,67	736,06

Poznámka: SZP do roku 2003, od r. 2004 zdravotničtí pracovníci bez odborného dohledu - ZPBD

Ošetření - vyšetření

Z níže uvedené tabulky je patrné, že za posledních pět let se zvýšily počty ošetření - vyšetření (dále jen ošetření) v oboru o 388 962 případů (8 %).

Obdobný trend se projevil i u léčených pacientů, kde registrujeme nárůst o 99 753 osob (5 %). Počet ošetření na 1 léčeného pacienta zůstává v posledních letech na stabilní úrovni. Každý léčený pacient v průměru dvakrát až třikrát ročně navštívil dermatovenerologa.

Při celkovém počtu 7 809 ošetření na 1 lékaře za rok (2004), vychází průměrná doba jednoho ošetření na 14 minut (při 220 pracovních dnech ročně a 8 hodinách denně). S rostoucím počtem ošetření na jednoho lékaře a při zvyšujícím se počtu lékařských úvazků se průměrná doba ošetření jednoho pacienta výrazně nemění.

Počty ošetření a počty léčených pacientů		2000	2001	2002	2003	2004
Počet ošetření	celkem	4 734 807	4 767 206	4 825 730	4 999 746	5 123 769
	na 10 000 obyvatel	4 612	4 642	4 730	4 901	5 020
	na 1 úvazek lékaře	7 758	7 742	7 758	7 777	7 809
	na 1 léčeného pacienta	2,3	2,3	2,3	2,3	2,4
Počet léčených pacientů na 10 000 obyvatel		2 004	1 988	2 066	2 090	2 114
Počet léčených pacientů na 1 úvazek lékaře		3 372	3 316	3 389	3 317	3 288
Počet léčených pacientů celkem		2 057 812	2 041 947	2 108 195	2 132 107	2 157 565
z toho	atopická dermatitida	203 095	208 662	211 001	217 281	219 174
	psoriáza	101 667	104 358	103 625	108 591	106 997
	erysipelas	9 115	10 038	10 339	10 791	11 044
	parazitární onemocnění	43 325	36 053	36 300	25 885	25 491
z parazitárního onemocnění	scabies	24 477	25 487	22 712	19 613	17 482

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu

Jde o pacienty trpící určitou chorobou, kteří jsou pod stálým lékařským dohledem. Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz. Je však nutné poznamenat, že se nejedná o úplný výčet pacientů s těmito diagnózami, neboť zde nejsou zahrnuti pacienti léčící se v nemocnicích. Někteří pacienti jsou odesláni svým praktickým lékařem k léčbě přímo na oddělení nemocí z povolání nebo oddělení onkologie a dermatovenerologické pracoviště (oddělení) ani nenavštíví.

Jak vyplývá ze statistických dat, nemocnost obyvatelstva se při porovnání s předchozími roky téměř u všech sledovaných diagnóz zvýšila. Narůstající počty pacientů trpících těmito chorobami nemusí být pouze důsledkem zvýšení nemocnosti osob, ale mohou také souviset se zlepšením péče, lepší diagnostikou nemoci. Výraznější nárůst onemocnění během posledních let zaznamenáváme u diagnóz Ca spinocelulare a novotvarů in situ (které jsou však ze sledovaných diagnóz méně častým důvodem dispenzarizace). U diagnózy STD - sexuálně přenosné nemoci a kožní nemoci z povolání byl zaznamenán od roku 2000 mírný pokles.

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu v ČR	2000	2001	2002	2003	2004
	na 10 000 obyvatel				
kožní nemoci z povolání	5,8	6,5	6,6	6,1	5,7
syphilis	9,5	9,0	11,1	11,5	11,4
gonorrhoea	1,7	1,5	2,2	2,2	2,2
STD - sexuálně přenosné nemoci	13,7	9,8	10,2	11,0	12,2
z toho chlamydiová onemocnění	3,5	2,7	2,7	3,1	3,3
HIV pozitivní / AIDS	0,2	0,1	0,2	0,3	0,3
novotvary in situ	4,0	4,1	4,2	4,9	5,3
Ca basocelulare	45,1	48,6	52,5	53,9	56,1
Ca spinocelulare	4,2	4,4	5,4	5,7	6,2
maligní melanom kůže	11,1	10,0	11,5	12,0	12,4
maligní lymfom kůže	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Největší nárůst počtu dispenzarizovaných pacientů zaznamenáváme u diagnózy Ca spinocelulare za roky 2000 - 2004 (46 %). V roce 2004 pro toto onemocnění bylo dispenzarizováno 6 297 pacientů a v roce 2000 bylo zaznamenáno 4 302. Poslední tři roky jich je v ČR nově diagnostikováno přes 800 onemocnění.

Nejčastějším důvodem dispenzarizace v roce 2004 byla v celorepublikovém měřítku Ca basocelulare, kterou onemocnělo 57 236 pacientů. U této diagnózy byl zjištěn nárůst (od roku 2000) o 24 % dispenzarizovaných pacientů, ale u incidence byl nárůst o 33 %. V roce 2004 bylo nově dispenzarizováno 7 914 nemocných oproti 5 972 v roce 2000.

Druhou nejčastější diagnózou byl maligní melanom kůže. V roce 2004 bylo pro toto onemocnění dispenzarizováno 12 629 pacientů, což představuje nárůst za sledované období o 11 %. Podobný nárůst registrujeme u incidence. Nově dispenzarizováno bylo 1 499 pacientů v roce 2004 oproti 1 360 nemocným v roce 2000.

Jako třetí nejčastější příčinou dispenzarizace se staly STD - sexuálně přenosné nemoci ale u této choroby byl zaznamenán pokles o 1 650 osob od roku 2000 (12 442 pacientů v roce 2004 oproti 14 092 v roce 2000).

Výrazný nárůst počtu dispenzarizovaných pacientů zaznamenáváme také u diagnózy novotvary in situ, tj. 32 % (5 452 pacientů v roce 2004 oproti 4 138 v roce 2000). Větší nárůst počtu dispenzarizovaných pacientů byl u diagnózy syphilis, kde nárůst dispenzarizovaných pacientů činil 20 % (11 657 pacientů v roce 2004 oproti 9 704 v roce 2000).

Vypracovala: Barbara Dadiková